

A TOLNA MEGYEI ILLYÉS GYULA KÖNYVTÁR
2021. évi szakmai beszámolója

Szekszárd, 2022. február 25.

Liebhauser János

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

- 1.1. 2021 ismét a vírus elleni védekezés jegyében telt: a veszélyhelyzet általi korlátozott nyitvatartásunk összevethető a 2020. évivel. 2021-ben 31 hét alatt összesen 1081 órát voltunk nyitva. A veszélyhelyzeti zárlat alatt a kollégák ügyeletben, vagy otthonról dolgoztak, illetve tervezett szabadságukat töltötték. Ez idő alatt növeltük a könyvtár online szerepét, és új szolgáltatásokat alakítottunk ki.
- 1.2. Siker, hogy eredményesen tudtuk megőrizni olvasóink zömét és fenntartani a könyvtár szolgáltatásait! Az aktív könyvtárhasználók száma némileg csökkent ugyan, de a kölcsönzések és a kölcsönzött dokumentumok száma ezt nem követte. Tehát a törzsolvasóink megmaradtak, a könyvtárba ritkán járó, kevés szolgáltatást igénybevevő alkalmi olvasóink morzsolódtak le sajnos az elmúlt két év során. Az ő visszaszerzésük lesz az igazán nehéz feladat!
- 1.3. Mészöly Miklós, Szekszárd máig egyetlen Kossuth-díjas írója 2021-ben ünnepelte születésének centenáriumát. Az országos Mészöly100 programsorozat szekszárdi rendezvényeként szerveztünk:
 - 1.3.1. felolvasó színházat: „Ablakmosó”
 - 1.3.2. olvasó klubbot „Pontos történetek a könyvtárban” címmel
 - 1.3.3. könyvbemutatókat és emlékező portréfilm-vetítést
 - 1.3.4. kiadtunk két könyvet: „Hovámész” és „Átfénylik rajtuk”
 - 1.3.5. közreműködtünk a „Kultúrpiknik” megszervezésében és lebonyolításában
 - 1.3.6. állandó társszervezőként segítettük az évtizedes hagyományokkal rendelkező *Mészöly Miklós Emlénap*, valamint a „Szekszárdi Magasiskola” rendezvénysorozatát.
- 1.4. A könyvtár 2021-23 évre vonatkozó hároméves Stratégiai Tervével összhangban
 - 1.4.1. megkezdődtek az egyeztetések a Magyar Nemzeti Levéltárral, illetve a Tolna Megyei Levéltárral a „Szekszárdi Tudásközpont” majdani üzemeltetéséről és a költségek tervezett megosztásáról. A tárgyalások megkezdését elősegítették a 2020. szeptember elsejével elinduló építkezési munkálatok.
 - 1.4.2. Ifjúsági klubot nyitottunk egy kihasználatlan fiókkönyvtár felújításával.
 - 1.4.3. Az Öko munkacsoport szervezi a könyvtári *zöldítés* folyamatát azért, hogy az IFLA pályázatán a 2023-ban zöld könyvtári címet nyerhessen könyvtárunk. Ezalatt: 13 rendezvényt szerveztünk – 213 fő látogatásával, valamint 52 Facebook-poszt született – 56 568 eléréssel, 3648 interakcióval.

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

- 2.1. A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár 2021-ben kezdte el megvalósítani **KÖNYV – KULTÚRA – KÖZÖSSÉG** jelmondatú stratégiai tervét: minősített könyvtárként célunk, hogy szolgáltatásainkat megújítva költözzünk az új épületünkbe, ahol közösségvezérelt -, zöld - és családbarát könyvtárként, és egyben digitális tartalomszolgáltatóként várjuk mindenkit.
- 2.2. A „Szekszárdi Tudásközpont” megnyitásával 2023-ban lezáruló stratégia kulcsterületei
 - 2.2.1. Felkészülés a tudásközpontba költözésre (*Működés újraszervezése – gyűjteményszervezés – új szolgáltató helyszínek kialakítása - zöld könyvtár – együttműködés elmélyítése a Levéltárral*)
 - 2.2.2. Szolgáltatásfejlesztés (*Könyvtári szolgáltatások – Könyvtári szolgáltatások külső helyszíneken – Zöld könyvtári szolgáltatások – Területi ellátás, Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer*)

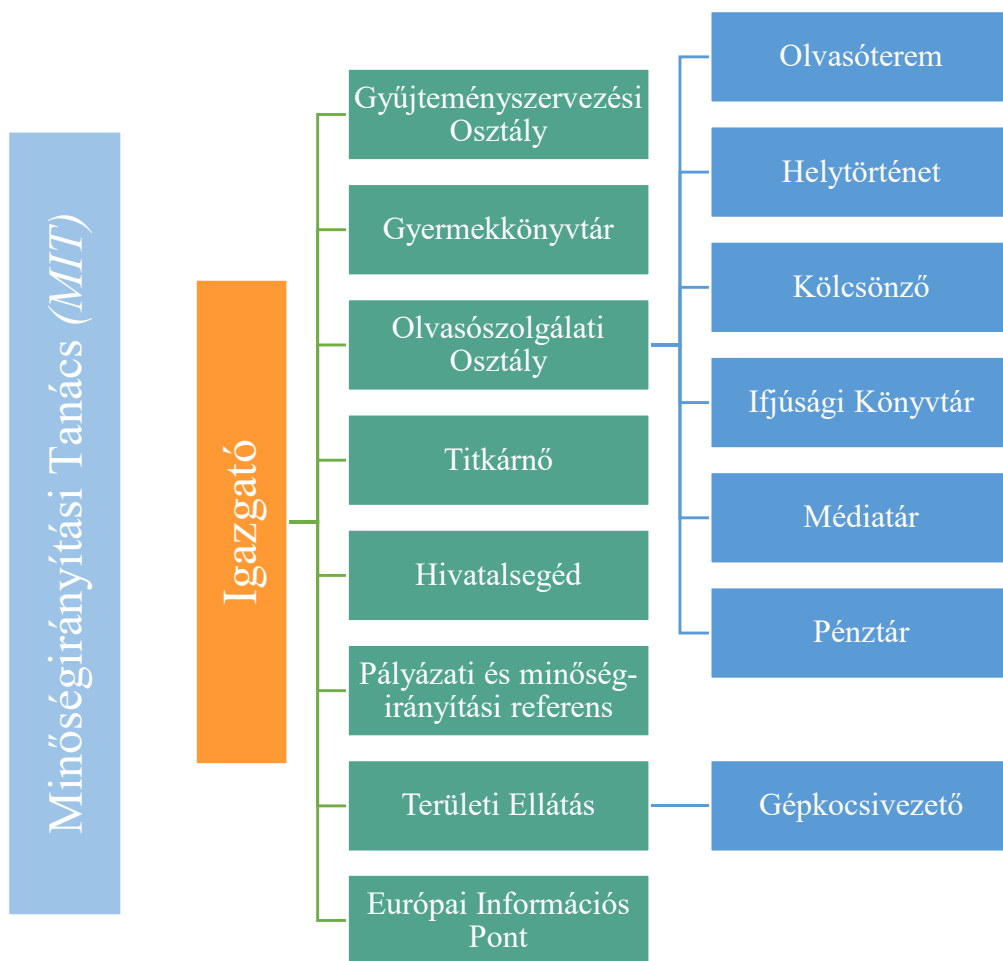
- 2.2.3. Digitális szolgáltatás (*Portálfejlesztés – Digitális Helyismereti szolgáltatások – WEB2-es jelenlét növelése – Online oktatás*)
- 2.2.4. Minőségirányítás (*Felkészülés a minősített könyvtár cím megújítására – Közösségfejlesztés – Társadalmi szerepvállalás*)
- 2.3. A Stratégia megvalósítása időarányosan halad:
- 2.3.1. 2021-ben az állományrevízió végső ellenőrzésének lezárulta után, a selejtezés indult el, amit az állomány elhelyezésének megtervezése, és a *Szekszárdi Tudásközpont* adottságaihoz kapcsolódva, az átalakult munkakörök kialakítása követ majd.
- 2.3.2. A Zöld könyvtári működés és szolgáltatások kialakítása a 2023. év eleji IFLA pályázat beadását szem előtt tartva zajlik.
- 2.3.3. Portálunk bővítése (*webshop*) és megújítása tartalomszolgáltatóvá válásunk újabb eszköze, amelyet az NKA 204139/00214 számú pályázata támogatott.

3. SZERVEZET

- 3.1. A közalkalmazotti jogviszony átalakításával az érintettek 6%-os bértömegemelése a 305/2020 (VI. 30.) Korm. rendelet 2. sz.-a alapján, a normatíva megemelésével, illetve az EMMI és a fenntartó külön-megállapodása alapján volt biztosított. A differenciált béremelés 2021-ben az éves költségvetés elfogadása után történt meg, melynek jelentőségét mutatja, hogy a kötelező bérminimum emelés csak pár kollégát érintett.
- 3.2. A béremelés sajnos nem kompenzálja a könyvtári szakma fokozatos presztízsvesztését. A megyei könyvtár HR stratégiája kénytelen magas fluktuációval számolni: sajnos továbbra is nehéz jó szakembert találni!
- 3.2.1. Ezért a könyvtár vezetésének célja olyan szervezeti kultúra kialakítása, amivel a munkatársak azonosulni tudnak, és csapatként tudnak dolgozni a könyvtár céljainak eléréséért
- 3.2.2. Ennek érdekében – a 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelettel összhangban – hat kolléga képzése indult el, illetve fejeződött be 2021-ben
- 3.3. A könyvtár az alapfeladatát támogató háttértevékenységeket külön szerződésekkel biztosítja
- 3.3.1. informatikai rendszer üzemeltetése és szerverkarbantartás – HQ-Info Bt
- 3.3.2. a KSZR informatikai rendszerének üzemeltetése 97 településen – M-Digit Kft
- 3.3.3. könyvkötés – Bodrogi István okirat- és könyvrestauráló mester
- 3.3.4. takarítás – Prizma FM Services Kft

Összlétszám	31
○ Ebből vezető vagy magasabb vezető	5
Könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatottak	
○ Könyvtáros szakképesítéssel	21
○ Középfokú szakképesítéssel	2
○ Egyéb felsőfokú végzettséggel	3
Egyéb munkakörben foglalkoztatottak	
○ Egyéb alkalmazott felsőfokú végzettséggel	1
○ Egyéb alkalmazott középfokú végzettséggel	4

3.4. A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár szervezeti felépítése

4. INFRASTRUKTÚRA

4.1. „Szekszárdi Tudásközpont” – Az új könyvtáráépület

- 4.1.1. A Modern Városok Program keretében 2018-ban készült el a „Szekszárdi Tudásközpont”(levéltár+könyvtár) kiviteli terve
- 4.1.2. A BMSK ZRT. a kivitelezőt kiválasztó döntése, illetve a 1547/2021. (VIII.4.) kormányhatározat alapján a ZÁÉV Építőipari ZRT. 2021. szeptember 1-ével kezdte meg az építkezést
- 4.1.3. A tervezett 2023. augusztus 29-i (Szekszárd város napja) megnyitóig a jelenlegi szűkös épületadottságok határozzák meg a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár működését

4.2. „Szekszárdi Tudásközpont” – A költözés logisztikai előkészületei (lásd: 2.2.1 alpont)

- 4.2.1. Működés újratervezése (új munkaszervezés a „Szekszárdi Tudásközpont” tervei tükrében - a HR stratégia aktualizálása)
- 4.2.2. Gyűjteményszervezés (állományellenőrzés – selejtezés)
- 4.2.3. Új szolgáltatási gyakorlatok kialakítása (Ifjúsági klub - Európai Információs Pont – oktatóterem - baba-mama szoba)
- 4.2.4. Zöld könyvtár (gyűjteményszervezés - környezettudatos működés)

SZEKSZÁRDI TUDÁSKÖZPONT

A költözés logisztikai előkészületei

1. LÉPÉS: A MŰKÖDÉS ÚJRATERVEZÉSE

- Új munkaszervezés a „Szekszárdi Tudásközpont” tervei tükrében
- A HR stratégia aktualizálása

2. LÉPÉS: GYŰJTEMÉNYSZERVEZÉS

- állományellenőrzés
- selejtezés

3. LÉPÉS: ÚJ SZOLGÁLTATÁSOK

- Ifjúsági klub
- Európai Információs Pont
- Oktatótermek

4. LÉPÉS: ZÖLD KÖNYVTÁR

- gyűjteményszervezés
- környezettudatos működés
- IFLA pályázat

A TERVEZÉS ALAPJA

- A Könyvtár 2021-2023 évi Stratégiai Terve

4.3. Informatikai eszközök

- 4.3.1. Szerverek (2 fizikai szerver - 8 virtuális szerver – adatbázis-, fájl-, levelező- és webszerverek - 1 NAS - 4 szünetmentes táp)
- 4.3.2. Szerver szoftverek (2 Oracle adatbázis szerver - Apache + php + mysql alapú webszerverek - Postfix + dovecot + mysql + squirrelmail + postfixadmin levelezőrendszer – Virtualbox)
- 4.3.3. aktív hálózati eszközök (3 core router - 13 switch - 18 AP router - passzív eszközök - 8 patchpanel + kábelezés - 2 rackszekrény)
- 4.3.4. kliensek (69 PC + laptop)
- 4.3.5. kiegészítők (13 nyomtató - 4 fénymásoló - 7 szkennер - 4 projektor - 2 kamera)

4.4. Gépjárművek

- 4.4.1. 5 db személyautó (Dacia Lodgy, Logan, Duster, Sandero, Opel Astra)
- 4.4.2. 1 db Renault kisbusz

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

5.1. Gyűjteményfejlesztés

- 5.1.1. A könyvtár 11 230 e Ft összegű saját forrásán túl az Érdekeltségnövelő Támogatás, az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) támogatása, valamint az NKA Könyvtámogatási Programja alapozta meg a gyűjteményfejlesztésre fordítható összeget:
- 5.1.2. Az Érdekeltségnövelő Támogatás összege 1 151 e Ft volt.
- 5.1.3. A dokumentumvásárlásra és a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségére fordítható ODR-támogatás 1 750 e Ft-os összegéből 2021-ben 307 db könyvet vásárolhattunk.
- 5.1.4. Noha az NKA Könyvtámogatási Programja adja a legnagyobb gyarapítási támogatást, – 2096 e Ft értékben 651 db könyvet leltároztunk be – sajnálatos, hogy az olvasói igényekhez igazodó rendelésre továbbra sincs lehetőség.
- 5.1.5. Mindhárom jelentős könyvterjesztővel – *Kello, Lira, Bookline* – szerződésben álltunk. Átlagosan 35%-os kedvezményt érvényesítettünk, és a dokumentumok kiválasztása a könyvtárhasználói igények figyelembevételével történt.
- 5.1.6. Összesen 6325 db dokumentumot vettünk nyilvántartásba 15 914 e Ft értékben.

○ Könyv, folyóirat	5884
○ Térkép	30
○ Kotta	5
○ Hangdokumentum	250
○ Képdokumentum	150
○ Egyéb	6
○ Összesen	6325

- 5.1.7. A Dienes Valéria utcai fiókkönyvtár felújításakor állományának használható részét beépítettük a könyvtár állományába, a többit töröltük. A fiókkönyvtár helyén létrejövő Ifjúsági Klub (*Az odú*) gyűjteménye fiatal célközönsége igényei szerint, 133 kötettel bővült – *képregények, mangák, verses és novellás kötetek*

- 5.2. A könyvtár cselekvési tervében kiemelt feladat a törlés: célunk, hogy annyi könyvet töröljünk az állományából, hogy számottevően ne nőjön a raktári állomány.

- 5.2.1. A 9631 db kivont könyvtári dokumentumból 9615 db könyv volt.

5.2.2. Apasztás 2021

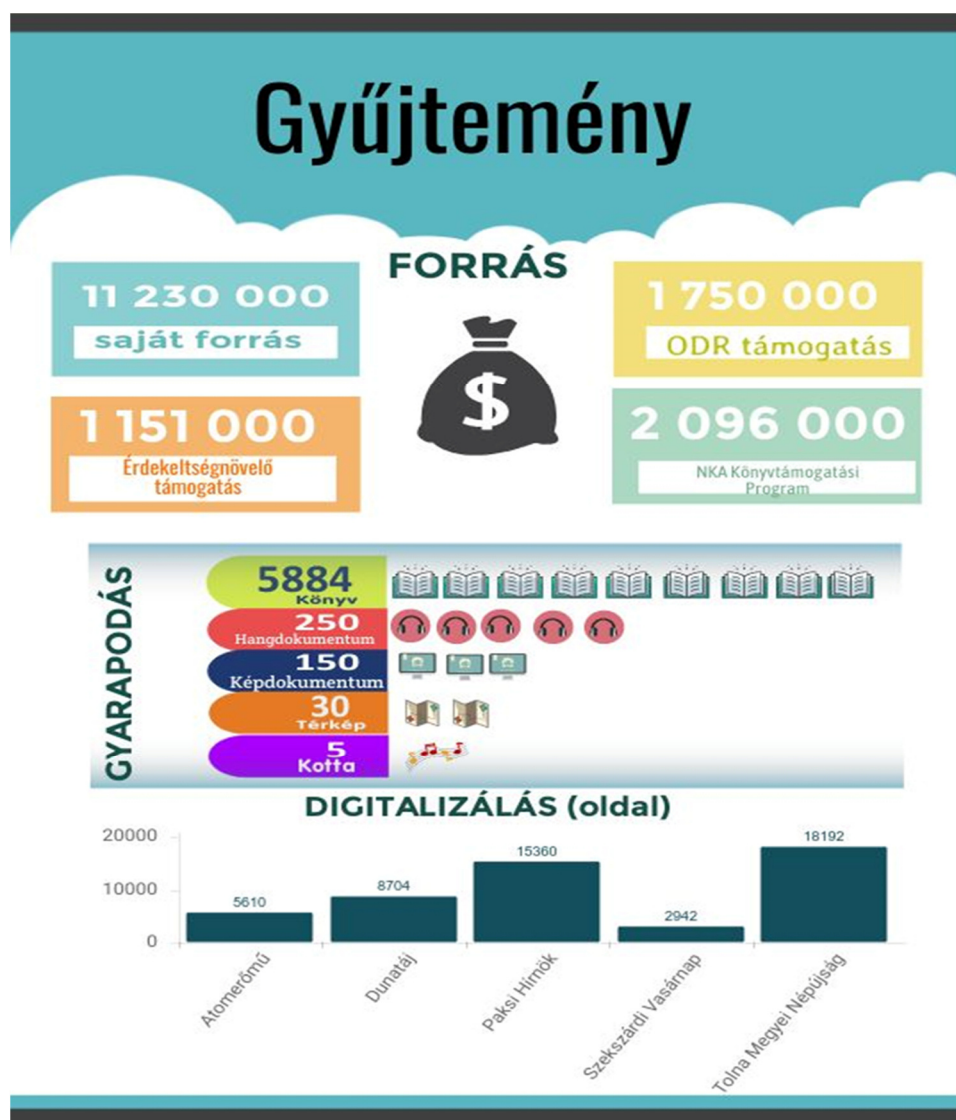
Részlegek	db	Ft
○ Felnőtt	2214	1884492
○ Gyermek	291	274022
○ Médiatár	2	13125
○ Idegen nyelvi	139	208345
○ Olvasóterem	115	288160
○ Fiókkönyvtár	6869	684969
○ Összesen	9630	3353113

- 5.3. A könyvtár állománya 2021-ben összesen 350256 db

5.4. Gyűjteményfeltárás

- 5.4.1. Az elektronikus katalógusba rögzített rekordok száma 13716 db volt, (*ebből bibliográfiai rekord 6782; authority rekord 6934*)

- 5.4.2. Folyamatosan javítottuk a régebbi authority rekordokat *(egységesítés - utalókkal történő kiegészítés - helyi állományadatok aktualizálása)*
- 5.4.3. a tartalmi feltárás egységes tárgyszavakkal végeztük, az átemelt rekordokban a tárgyszavakat minden esetben ellenőriztük.
- 5.4.4. a régebbi hiányos rekordokat kiegészítettük, rekordkapcsolatokat hoztunk létre *(pl. előzménye, folytatása a műnek stb.)*
- 5.5. Állományellenőrzés:
- 5.5.1. A 22/2005. (VII.18.) NKÖM rendelet 2 évente írja elő a muzeális dokumentumok állományellenőrzését: 55 db-ot őrzünk, hiány nem volt.
- 5.5.2. A 2020-ban elvégzett állományellenőrzések hiánylistáinak pontosítása *(nyomozás a hiányzó kötetek után)* 2021-ben fejeződött be, a hiányzó 1843 db kötetet töröltük
- 5.5.3. A 2021-ben biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma 285 db, ami egyben a védett állomány *(helyismeret, olvasóterem)* éves gyarapodása is
- 5.6. A könyvtár gyűjteményéből 2021-ben – az EMMI által támogatott KDS pályázat segítségével – összesen 50 808 oldalt digitalizáltunk:
- 5.6.1. Atomerőmű: (1979-2018); 39 évfolyam - 5 610 oldal
- 5.6.2. Dunatáj: (1978-2005); 27 évfolyam - 8 704 oldal
- 5.6.3. Paksi Hírnök: (1989-2021); 30 évfolyam - 15 360 oldal
- 5.6.4. Szekszárdi Vasárnap: (2016-2019); 4 évfolyam - 2 942 oldal
- 5.6.5. Tolna Megyei Népújság: (2016-2019); 4 évfolyam - 18 192 oldal

6. SZOLGÁLTATÁSOK

A bezárások csökkentették ugyan a személyes használatot, ám az olvasók továbbra is szívesebben válogatnak szabadpolcra, mint online!

6.1. Célcsoportok

6.1.1. Gyermekek:

- A Gyermekkönyvtár célja: *Az olvasóvá nevelés, tanulástámogatás, közösségfejlesztés, szabadidő-szervezés*
- a „Családbarát Szolgáltató Hely” cím elnyerése.
- járványhelyzet: „Otthonkönyvtár” és „Kapukönyvtár” szolgáltatások
- összesen 90 program - 48 online, 42 személyes
- óvodák és iskolák számára tematikus könyvtári foglalkozás - *természettudomány, gyermekirodalom, anyanyelv, zene, néprajz, könyvtárhasználat*
- a KSZR keretében tematikus foglalkozások és papírszínházi előadások - *Bátaapáti, Diósberény, Kajdacs, Kisszékely, Szálka, Tengelic*
- „Családi meseest” havi rendszerességgel

6.1.2. Fogyatékkal élők – „Az Én Könyvtáram” mintaprogram

- „Otthon a könyvtárban – Könyvtár az otthonban”: gyermekotthonban élő állami gondozott, értelmi sérült, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok olvasásfejlesztő, szövegértést segítő + *Szivárvány óvoda*
- „Óvodások hete” ismeretterjesztő, szövegértést és szókincset fejlesztő programok
- „Drámapedagógia a könyvtárban” programok

6.1.3. Médiatár

- 142 új DVD - 221 új CD
- A nyári újrainvitást, a helyben olvasás és számítógép-használat lehetőségét látogatóink örömmel vették.

6.1.4. Nemzetiségi Ellátás

- A könyvtár az *Országos Idegennyelvű Könyvtár* partnereként szervezi a megye nemzetiségi ellátását, segíti az önazonosság, a nyelv megőrzését
- kölcsönzés: változatlan szakkönyv, szótár – *nyelvvizsga*, csökkenő szépirodalom
- ajánlójegyzék: szótárak, rövidített olvasmány – *műfaj, nehézségi szint*
- rejtvenyjáték

6.2. Helyben elérhető szolgáltatások

6.2.1. Kölcsönzés

<i>Kölcsönzési mutatók</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Könyvtárhasználók	2321	1564
Helyben használat	59	62
Kölcsönzések	10600	8585
Kölcsönzött dokumentumok	59752	54170
Távhasználat	11258	13181
Referenzs kérdés	806	657

- Nyitvatartás:
 - 01.01-05.09-ig: otthonkönyvtár és kapukönyvtár
 - 05.10-08.22. korlátozott nyitvatartás – *heti 32 óra*
 - 08.23-12.31. rendes nyitvatartás – *heti 36 óra*
- Az otthonkönyvtár szolgáltatás keretében egész évben: 328 fő 1748 dokumentumot kölcsönzött - *A lezárás ellenére sem csökkent jelentősen a használat száma*
- A rugalmas szolgáltatás fenntartotta a távhasználat 2020-as szintjét
- Olvasásnépszerűsítés (*rejtvénypályázat - irodalmi pályázat – akciók: Valentin napi könyves vakrandi*)

6.2.2. Nem kölcsönözhető állomány

- Olvasóterem
 - a bezárások miatt érthetően csökkent a látogatottság, amit az újságkölcsönzés ellensúlyoz
 - jelenleg átlag közel 40 féle lapot kölcsönzünk, de az egyedi igényekre tekintettel rugalmasan alakul a kínálatunk
 - ez a szolgáltatás a napilapok kölcsönzésén kívül a járvány után is fennmaradt
- Helyismeret
 - a lezárás miatt növekszik a távhasználat - *referenz kérdés, szkennelés, adatbázis-használat*
 - digitalizált anyagok mentése DVD-ről szerverre
 - fotók metaadatokkal
 - cikkek szkennelése
 - megyei évforduló naptár, életrajzi adatbázis

6.3. Távolról elérhető szolgáltatások

6.3.1. Könyvtárközi kölcsönzés – ODR:

	2020	2021		2020	2021
Beérkezett kérések	2 078	2 262	Küldött kérések	243	249
○ eredetiben:	1 962	2 107	eredetiben:	212	227
○ elektronikus másolat:	29	38	elektronikus másolat:	19	8
○ nem teljesült:	85	118	nem teljesült:	11	13

A 2 262 kérésből 1 692 érkezett ODR-en keresztül, ebből 1 575-öt tudtunk teljesíteni. Így összesítésben a 6. helyet, a megyei könyvtárak között pedig változatlanul a 4. helyet foglaljuk el.

6.3.2. Digitalizált tartalom

A könyvtár kiemelkedő partnere az *Arcanum Adatbázis Kft*, ők végzik könyvtárunk digitalizálási munkáit. Természetes tehát, hogy a digitalizált anyagaink honlapunkon kívül a *Hungaricana Közgyűjteményi portálon* is elérhetők. A segítségükkel elért felhasználói kör jelentős forgalmat generál. Az oldalmegtekintések száma: 176 622

6.4. Közösségi szolgáltatások

6.4.1. Rendezvények - A vírus helyzet csak pár hónapra tette lehetővé a közösségi rendezvények megtartását, mégis jelentős számú alkalmat tud a könyvtár feljegyezni a mutatók táblázatban - A helyzet kikényszerítette a könyvtár jelentős online aktivitását, amit a jelentős számú bejegyzés, videó-megosztás tanúsít

6.4.2. Képzések - A zárás miatt a foglalkozások szám csökkent, de a hatékonyság nőtt: kevesebb kolléga, rövidebb idő alatt, több könyvtárlátogatót képezett – *alapfokú foglalkozás és DMSZ előadás 12 nap, 70 fő*

6.4.3. Klubok

6.4.3.1. Az *Ifjúsági klub* végre saját otthonba, az egykori fiókkönyvtár helyén újonnan kialakított „*Odúba*” költözhetett. Ez sokat segített az online helyett a személyes kapcsolat fejlesztésén

- 8 személyes találkozás 88 fő
- 4 online beszélgetés 40 fő
- 2 olvasótábor 45 fő

6.4.3.2. *Olvasóklub* – a májusi nyitás után indult újra - 7 alkalom 56 fő

6.4.3.3. *Társkereső klub* ismét a bezárások után megújulva - 4 alkalom 60 fő

6.4.3.4. *Bakelit klub* a High End Audiophile lemezbarátoknak - 3 alkalom 19 fő

6.4.4. Kiállítások

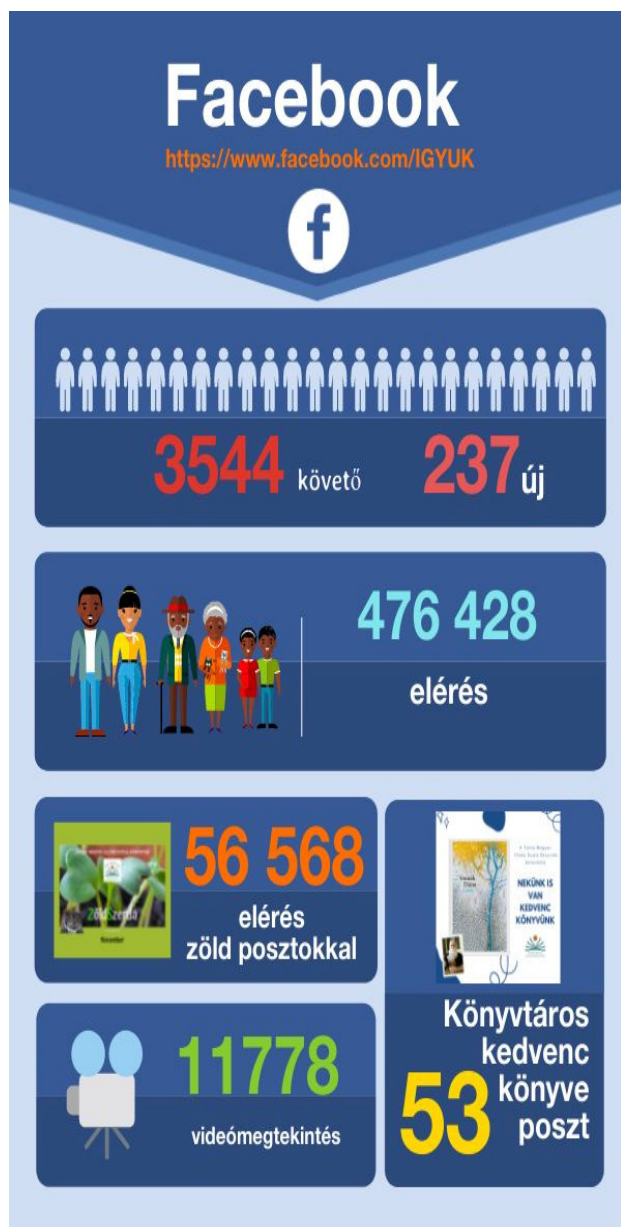
- Patakiné Dicső Csilla – *patchwork*
- Böthe Éva – *fotó*

6.5. Online felületek

6.5.1. Honlap - nemcsak a hivatalos tájékoztatás terepe, de portálként megteremti a 24 órás szolgáltatások lehetőségét is *pl. előjegyzés, hosszabbítás, e-kereskedelem*

6.5.2. Közösségi Média - A könyvtár közösségi aktivitása számokban

- Facebook Könyvtári oldal
- 2021 végére 3 544 fő követőnk lett, közülük 237 új
- összes elérés: 476 428
- oldalmegtekintés: 9 754
<https://www.facebook.com/help/274400362581037>
- Instagram: 491 követő, 63 bejegyzés, 4971 elérés, 359 interakció
- Youtube: 2551 megtekintés, ebből 844 a Mészöly Miklós meseit felolvasók

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

- 7.1. A könyvtár minőségpolitikai célja, hogy használóinak minőségi szolgáltatásokat nyújtson, támogassa az információszerzést, a szórakozást, és a kultúra segítségével közösségeket építsen
- 7.2. Ennek eszköze a Minőségirányítási Tanács *(a könyvtár teljes tevékenységét lefedi - tagja minden középvezető - heti rendszerességgel működik - felügyeli a munkacsoportok munkáját)*
- 7.3. A MIT irányításával a munkacsoportok *(rendszeresen mérik a használók igényeit és elégedettségét - tudatosan alkalmazzák a PDCA-elveket, a folyamatirányítást, és szolgáltatásfejlesztés gyakorlatát)*
- 7.4. A MIT eddig háromszor végzett önértékelést *(2016 – KKÉK, 2018 – KMÉR, 2019 – módosított KKÉK)* Az elévzett munka eredményeként a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár elnyerte a „Minősített Könyvtár” címet, ezért a 2021-23-es Stratégiai Terv kiemelkedő célja felkészülni a cím megújítására
- 7.5. Négy megye *(Zala, Somogy, Baranya, Tolna)* régiós együttműködése:
- 7.5.1. a 4 megyére kiterjedő potenciális használói felmérés *(a 2021-re is áthúzódó járványhelyzet akasztotta meg a megvalósítását)*
- 7.5.2. közös szolgáltatásfejlesztés *(minőségirányítás, KSZR, ODR, GDPR)*
- 7.5.3. rendszeres időközönként a működési mutatók összevetése *(benchmarking)*

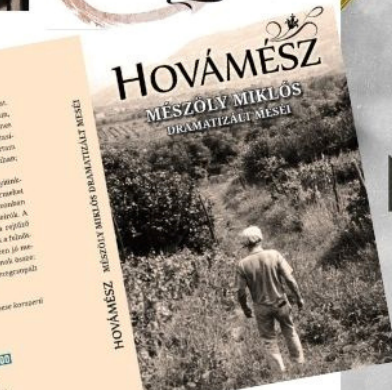
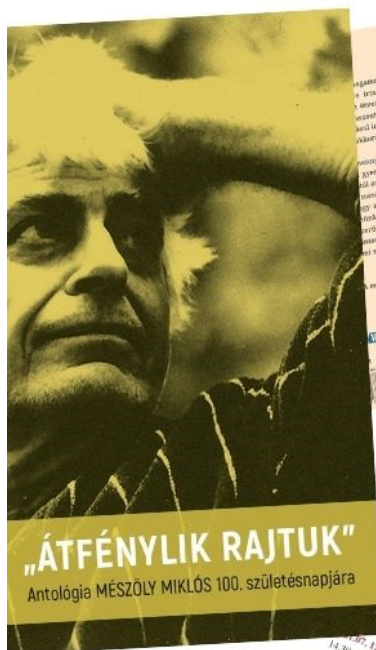
- 7.6. A megyei könyvtár – a 1997. évi CXL törvény 66 §. j pont szellemében – rendszeres konzultációt tart Tolna megye 12 nyilvános könyvtárával, ahol propagálja a minőségirányítás elveinek és gyakorlatának alkalmazását, ösztönzi annak bevezetését:
- 7.6.1. ezért volt 2021 örömteli eseménye, amikor a Tamási Könyvtár László Városi Könyvtár megpályázta, és el is nyerte a „Minősített Könyvtár” címet.
- 7.6.2. a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár követi példájukat, készülve a megmérettetésre.

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

- 8.1. A könyvtár lehetőségeinek szűkös volta nem teszi lehetővé, hogy intézményesített formában támogassa a kutatómunkát: nem biztosít kutatónapot, és nincs rendszeres publikációs tevékenysége
- 8.2. Mindezek ellenére a könyvtárosok – lehetőségükhöz mérten – előadásokat tartanak, szakértői tevékenységet végeznek, továbbképzéseken vesznek részt, és konferenciákat szerveznek
- 8.3. Ilyen – a Mészöly100 programsorozathoz kapcsolódó – tudományos tevékenységek voltak:
- 8.3.1. Szolláth Dávid „Mészöly Miklós” c. monográfiájának bemutatói:
- a Heimann Kultúrpikniken
<https://www.heimann.hu/hu/termek/heimann-kulturpiknik>
 - és a PÉCSLIT fesztiválon
<https://pecslit.hu/szollath-david-meszoly-miklos-kotetbemutato-beszelgetes/>
- 8.3.2. „A hagyatéktól a Mészöly-kultusz építéséig Szekszárdon” c. előadás a „MÉSZÖLY MIKLÓS – AZ ELSŐ SZÁZ ÉV”: Irodalmi konferencián és workshopon <https://pim.hu/hu/esemenyek/meszoly-miklos-az-első-száz-év>
- 8.3.3. „Otthon van-e Mészöly Szekszárdon?” c. írás az „ÁTFÉNYLIK RAJTUK” – c. antológiában https://www.libri.hu/konyv/dicso_zsolt.atfenylik-rajtunk.html

MÉSZÖLY100

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

- 9.1. A könyvtárosok tagjai, esetenként vezetői számos helyi és országos szakmai és civil szervezetnek – *Informatikai és Könyvtári Szövetség, Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete, Honismereti Egyesület, PAD Egyesület, Mészöly Miklós Egyesület*
- 9.2. A könyvtár partneri együttműködései (társintézmények: múzeum, levéltár, művelődési központ - települési önkormányzatok - óvodák, iskolák és egyetemek - védőnői szolgálat - fogyatékosok szervezetei – kórház – börtön – egyházak - véleményformáló civil egyesületek: *Rotary Club, Vállalkozói Szalon, Zöldtárs Alapítvány, Családháló Alapítvány* - országos és helyi programok: *Állampolgári Részvétel Hete, Szekszárdi Szüreti Napok, Háy János Meseesztivál, Europe Direct rendezvényei*)
- 9.3. Együttműködési megállapodás 18 középiskolával (*Szekszárd, Paks, Bonyhád, Hőgyész, Bátaszék, Tolna, Pécs, Kecskemét, Békásmegyér*) az 50 órás közösségi szolgálat letöltésére
 - 9.3.1. raktári könyvek rendezése, a selejt könyvek pakolása
 - 9.3.2. könyvtári könyvek felszerelése, jelzetezése
 - 9.3.3. fényképek metaadatolása
 - 9.3.4. fotózás
 - 9.3.5. szövegszerkesztési, informatikai segítségnyújtás a látogatóknak
 - 9.3.6. kiállítások, rendezvények előkészítése, lebonyolítása - *közönségszervezés, plakátozás, teremrendezés*
 - 9.3.7. kézműves foglalkozások segítése
 - 9.3.8. nyári tábor előkészületei, lebonyolítása
 - 9.3.9. könyvtári játékok előkészítése, kipróbálása – *Szabadulóraktár*
 - 9.3.10. könyvajánló készítése - *TikTok videók*
 - 9.3.11. saját vers, próza beküldése - *Kamasz Hang*
 - 9.3.12. *Tini Olvasóklub*
- 9.4. a vírushelyzet 2021-ban is korlátozta az alkalmakat
 - 9.4.1. 36 diák közösségi szolgálata - 966 óra

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

- 10.1. A könyvtár rendszeresen jelenik meg a helyi, és alkalmasszerűen az országos médiumokban
 - 10.1.1. 10 print – *Tolnai Népiújság, Szekszárdi Vasárnap, Magyar Építő*
 - 10.1.2. 22 online – *teol.hu, szekszárdihirek.hu, 24.hu, HVG.hu*
 - 10.1.3. 19 rádió – *Rádió Antritt: hírek, beszélgetések, magazinműsor*
 - 10.1.4. 1 TV műsor – *Tolnatáj TV magazinműsor*
- 10.2. A könyvtár honlapjának karbantartása folyamatos – *KSZR, Zöldkönyvtár aloldalai*
- 10.3. Folyamatosan működtettük a könyvtár közösségi oldalait – *Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Google*
- 10.4. A KSZR külön *Facebook* profillal rendelkezik, és települési könyvtárainkat is erre ösztönözzük
- 10.5. A KSZR logójával ellátott pólókat, maszkokat és táskákat többféle marketing tevékenységhez kapcsolva juttatjuk el a használókhoz
- 10.6. A könyvtár törekszik egységes arculat fenntartására (logó, honlap, eligazító tábla, plakát, szórólap), amit 2021-ben az NKA 204139/00214 sz. pályázata támogatott.
- 10.7. Az országos akciók teremtette médiafigyelem is segíti a könyvtár pozitív képének kialakítását – *Internet Fiesta, Ünnepi Könyvét és az Országos Könyvtári Napok*

11. A MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR A MEGYE TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRAKAT ÉRINTŐ ÁLLAMI FELADATAIRÓL

- 11.1. 2021-ban a megye mind a 109 településén elérhető a könyvtári szolgáltatás
- 11.1.1. megyei feladatokat ellátó városi könyvtár 1 db
 - 11.1.2. települési könyvtár 12 db
 - 11.1.3. KSZR szolgáltatóhely 97 db
- 11.2. Megyei együttműködés
- 11.2.1. az Illyés Gyula Megyei Könyvtár egységes megyei adatbázist épít, amelyhez települési, iskolai és KSZR könyvtárak kapcsolódnak *(kivéve az egykori járási könyvtárak – Bonyhád, Dombóvár, Paks, Tamási)*
 - 11.2.2. az állomány feltárása Corvinában történik, mind a 292 461 tétel elérhető honlapunkról *(a 97 KSZR településből még 8 van hátra, tavaly 9 település 24075 tételét honosítottuk)*
 - 11.2.3. az ODR segítségével *(a használói videó a honlapunkon elérhető)* ingyenes a könyvtárközi kölcsönzés a megyében működő könyvtárak számára,
 - 11.2.4. mindezt a 4 járási letét is segíti, melyet 2 403739 Ft-tal, 1023 tétellel gyarapítottunk
 - 11.2.5. a megyei könyvtárközi kölcsönzés: 1 286 db, amiből 5 volt elektronikus
 - 11.2.6. a helyismereti adatbázisunk kiemelkedő: támogatja a helyi kutatást, egyben segíti a megyei, illetve települési kötelesepéldányok beszerzését
- 12.3. Kapcsolattartás
- 11.3.1. Szakmai napot 2021-ben a vírushelyzet miatt csak szeptemberben tarthattunk, melynek célja a szakmai tájékoztatáson túl a közösségépítés, az összetartozás erősítése volt: a részvétel 75-80%-os, ami kimagasló a régióban!
 - 11.3.2. nyáron 3 napos tréninget szerveztünk a *Pörbölyi Ökoturisztikai Központban*
 - 11.3.3. a helyi önkormányzatokat folyamatosan tájékoztatjuk az aktuális pályázatokról
 - 11.3.4. sikeresen segítettük 2 település NKA bútorpályázatát *(tervezés, árajánlatok, szakmai program)*
 - 11.3.5. Minősített Könyvtárként fontos a TQM érvényesítése a települési, illetve a KSZR könyvtárak működésében *(használói kérdőív, szolgáltatások elégedettségmérése, igényfelmérés)*
- 12.4. KSZR
- 11.4.1. a KSZR ellátásra jogosult 101 településből nem csatlakozott 3 kisváros: *Gyöngyös, Nagymányok, Simontornya*, 1 község: *Fadd*
 - 11.4.2. Könyvvásárlásra mindkét meghatározó szállítónk *(KELLO, Lira)* 35% kedvezményt ad. KSZR könyvtárosaink negyedévi igénylistából, vagy raktárkészletünkéből választhatnak, a kiszállítás rugalmas
 - 11.4.3. 160 féle, folyóiratot, közel 700 példányban rendelünk meg: 6-10 félélet településenként, hogy minden korosztálynak legalább kétféle jusson
 - 11.4.4. a 3 kapcsolattartó kolléga hetente felkeres 4-5 települést, átnézi a könyvtárat, megbeszéli a problémákat

KSZR beszerzések	db	Ft
• könyv	8 771	25 441 784
• hangoskönyv	79	177 950
• folyóirat, heti-, napilap	700	5 295 398
• diafilm	394	536 256
• összes	9 944	31 451 388

KÖNYVTÁRAK TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSE TOLNA MEGYÉBEN

- 2021-ben a megyei könyvtáron kívül önálló könyvtárt 12 önkormányzat (11 város, 1 nagyközség - 96 490 fő) működtetett
- 97 településen a Tolna Megyei KSZR biztosította a nyilvános könyvtári szolgáltatásokat (91 864 fő)
- a bibliográfiai rekordok száma
 - a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár adatbázisában: 193 134 db
 - a Tolna megyei adatbázisban: 292 461 db
- a megyében ingyenes az ODR szolgáltatás

11.5. KSZR Rendezvények

- 11.5.1. a vírushelyzet miatt 286 programunk volt, több, mint 2020-ban, de kevesebb, mint lehetett volna
- 11.5.2. célunk, hogy az 57 előadó partnerünk segítségével a rendezvénytípusokból (író-olvasó találkozó, ismeretterjesztő előadás, zenés-verses rendezvény, gyermekrendezvény) évente minimum egyet rendezzünk településenként
- 11.5.3. a 23 településen működő KönyvtárMozi 55 vetítés szervezett
- 11.5.4. egyre népszerűbb a Baba-mama Klub - Süni-zene, Ringató foglalkozás
- 11.5.5. a EUROPE DIRECT rendszeresen tart előadást a települési könyvtárakban az EU-val kapcsolatban

11.6. Eszközbeszerzés 2021-ban

- 11.6.1. informatika – 10 asztali gép, 6 nyomtató, 7 notebook, 3 projektor
- 11.6.2. teljes bútorzatcsere – Felsőháza
- 11.6.3. részleges bútorcserék – 4 PC asztal, 12 könyvespolc, 2 fogas, 1 fotel, 3 válogató láda, 4 asztal, 6 folyóirat tartó, 5 szekrény, 6 irodai szék, 45 szék, 18 gyerekszék, 4 db gyerekasztal, 23 babzsák
- 11.6.4. egyéb eszközök – 6 laminológép, 5 spirálozógép, 6 vágógép, 2 fényképezőgép, 3 vetítővászon, 3 külső HDD, 2 flipchart tábla, 6 diavetítő, 14 szőnyeg, 7 porszívó, 37 függöny, 3 állólámpa, 1 hirdető tábla, 3 hangfal

- 11.7. A KSZR szolgáltatás széttagoltan, szűkösen működik a megyei könyvtár rossz épülete miatt: 26 szakalkalmazottból csak 6 fő dolgozik a KSZR-ben: 1 kisbuszra és 5 autóra csak egy sofőr jut – a könyvtárosok is vezetnek

12. A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY OKOZTA VÁLTOZÁSOKRÓL

- 12.1. A pandémia hatására kialakított új szolgáltatások (*Otthonkönyvtár Mindenkinék, Kapukönyvtár*, ill. a *webes szolgáltatások: Facebook, Instagram, Twitter, YouTube*) alapvetően segítettek fenntartani a kapcsolatot a használóinkkal
- 12.1.1. a legfontosabb: a könyvtár megőrizte törzsolvásóit
- 12.1.2. ezzel függ össze, hogy a látogatók csökkenésével nem esett vissza a kölcsönzött dokumentumok száma
- 12.1.3. az olvasói alapattitűd nem változott: zömük, amint lehetett, visszatért a személyes könyvtárhasználatához - *a lemorzsolódók visszacsábítása, de még véleményük megismerése is, biztos kitarató munkát igényel, hiszen eleve ők kapcsolódtak a leglazábban hozzánk*
- 12.1.4. ezért a kialakult „jó gyakorlatok” jelentősége csökkent:
- a *Kapukönyvtár* nem működik, hisz aki a kapuig eljön, az már be is jön a könyvtárba – mi is ezt pártoljuk!
 - az *Otthonkönyvtár Mindenkinék* máig megmaradt, de elsősorban azoknál, akik nem a lezárások miatt kérik ma is a kiszállítást (*betegek, mozgássérültek, idősek*) – a legfontosabb hozadéka, hogy széles nyilvánosság ismerte meg a szolgáltatást
 - a legértékesebbek az új WEB-es szolgáltatások (*YouTube portál, aktuális évfordulók, ünnepek, video-köszöntők, irodalmi és Zöld rejtvények, kvizek, játékok, link- és könyvajánlók, online ifjúsági és felnőtt klubfoglalkozások, Papírszínház, „Kamasz Hang, Sári cica könyvajánlója*)
 - sikerük oka, hogy egybevág a használói trendekkel, valamint a könyvtár stratégiájával – nem véletlen (lásd: 2.2.3. alpont)
- 12.2. a világjárvány könyvtárunk stratégiájának megvalósítását két irányba is befolyásolta,
- 12.2.1. jelentősen gátolta egyik legfontosabb erősségünk érvényesülését: a személyes kapcsolaton alapuló segítőkész kiszolgálást
- 12.2.2. ellenben megerősítette online szerepvállalásunk szándékát és esélyét: a legkézenfekvőbb megoldást kínálva a járvány okozta távolságtartásra
- 12.2.3. a stratégiai tervezést viszont nem zavarta meg, hisz azzal egy időben zajlott, másrészt az új stratégiánk eleve csak 3 évvel – a „*Szekszárdi Tudásközpont*” felépüléséig – számolt
- 12.2.4. a „*Szekszárdi Tudásközpont*” nem csak lehetőséget teremt, de felelősséggel is jár: a járvány után élettel kell megtölteni könyvtárunk új tereit, a *Kultúra új Csarnokát!*

